

IV.7002.21.2014.MC

**Pan
Piotr Gliński
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Kultury
i Dziedzictwa Narodowego**

po raz kolejny zmuszony jestem powrócić do prowadzonej z Panem Premierem korespondencji w sprawie stanu prac legislacyjnych nad nowelizacją rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. *w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem* (Dz. U. z 2011 r., Nr 113, poz. 661). Jej przedmiotem miało być wzmocnienie pozycji prawnej właściciela nieruchomości objętej wpisem do gminnej bądź wojewódzkiej ewidencji zabytków, poprzez wprowadzenie obowiązku powiadamiania właściciela zabytku o podjęciu takiej czynności oraz poprzez nałożenie na organy konserwatorskie obowiązku pisemnego uzasadnienia stanowiska o zasadności włączenia zabytku do ewidencji.

Kwestia ta jest przedmiotem toczonej od blisko siedmiu lat korespondencji Rzecznika Praw Obywatelskich z kolejnymi Ministrami Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W odpowiedzi Pana Ministra z dnia 6 listopada 2017 r. (znak: DOZ.070.11.2017.ŁC) Rzecznik uzyskał zapewnienie, że postulowana zmiana rozporządzenia z 2011 r. jest możliwa jeszcze przed zakończeniem prac specjalnego Zespołu powołanego w 2016 r. do opracowania projektu ustawy regulującej sprawę ochrony zabytków. Już wówczas określił Pan Premier projektowaną treść nowelizacji, deklarując jednocześnie, iż rozpoczęcie prac legislacyjnych nastąpi do końca listopada 2017 r.

Ponieważ jednak prace te nie doprowadziły do zmiany stanu prawnego, w kolejnej odpowiedzi z dnia 20 sierpnia 2018 r. (znak: jw.) (na ponaglenie Rzecznika z 21 czerwca

2018 r.) ponownie zapowiedział Pan Premier, iż stosowny projekt – o analogicznej treści jak przytoczona poprzednio – jest na etapie opracowywania, a planowany termin wydania rozporządzenia został określony na IV kwartał 2018 r.

Niestety, pomimo zapowiedzi Pana Premiera i upływu kolejnych wielu miesięcy, stan prac legislacyjnych nie uległ żadnym zmianom. Również według informacji udostępnianych w Biuletynie Informacji Publicznej podległego Panu Ministerstwa prace nad powyższym rozporządzeniem (pozycja w *Wykazie prac legislacyjnych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego* nr 83; stan na dzień 12 sierpnia 2019 r.) prace te wciąż znajdują się we wstępnej fazie. Sytuacja ta o tyle może niepokoić, że kwestia ta wydaje się stosunkowo prosta do rozwiązania – zakres projektowanych zmian jest niewielki, a sam problem nie wydaje się też budzić poważniejszych kontrowersji. Tymczasem mimo upływu wielu lat nie może doczekać się on rozwiązania.

W wystąpieniu z czerwca 2018 r. Rzecznik Praw Obywatelskich sygnalizował, iż problem adekwatności prawnej ochrony właściciela nieruchomości włączanej do gminnej ewidencji zabytków jest przedmiotem postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, zainicjowanego pytaniem prawnym Naczelnego Sądu Administracyjnego (sygn. P 12/18). Obecnie wypada jedynie zaznaczyć, że wszyscy pozostali uczestnicy tego postępowania: Rzecznik Praw Obywatelskich, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oraz Prokurator Generalny zajmują w tej kwestii zbieżne stanowisko, zgodnie prezentując pogląd o niekonstytucyjności regulacji ustawowej (w tej sprawie zaskarżony został art. 22 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami) – w zakresie, w jakim nie daje ona gwarancji ochrony praw właściciela przed ograniczeniem jego prawa.

W związku z powyższym, ponownie zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o udzielenie Rzecznikowi informacji i wyjaśnień w przedstawionej sprawie. W szczególności proszę o poinformowanie Rzecznika o przyczynach tak znacznego opóźnienia w realizacji – wydawałoby się – stosunkowo prostej kwestii, jak również o podanie realnego terminu, w jakim można oczekiwać rzeczywistej realizacji zapowiedzi Pana Premiera co do nowelizacji przedmiotowego rozporządzenia. Jeżeli zaś prace nad powyższym aktem prawnym napotykają nieprzewidziane wcześniej przeszkody, również proszę o poinformowanie o ich naturze i o możliwych sposobach ich wyeliminowania.